Dosarul nr. 2c-2256/2023

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

Dispozitivul hotărârii pronunţat
la data de 29 octombrie 2024 municipiul Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Centru
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Eugenia Culinca
Grefier Vanesa Malcic

examinând în şedinţă de judecată publică, în procedura contencioasă, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Imperador" Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societăţii cu Răspundere Limitată „Logistat Xped" cu privire la încasarea datoriei şi compensarea cheltuielilor de judecată,

*a c o n s t a t a t :*

La data de 28 august 2023, reclamanta Societatea Comercială „Imperador" Societate cu Răspundere Limitată (în continuare SC „Imperador" SRL) a înaintat instanţei de judecată acţiune civilă în contradictoriu cu pârâta Societatea cu Răspundere Limitată „Logistat Xped" (în continuare SRL „Logistat Xped") cu privire la încasarea datoriei şi compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acţiunii, reclamanta a indicat că, în urma colaborării între societatea-reclamantă şi cea pârâta, asupra prestării serviciului de transport, părţile au convenit asupra căror va drepturi şi obligaţii reciproce, respectiv, SC „Imperador" SRL şi-a asumat obligaţia de a presta SRL „Logistat Xped" servicii în domeniul transportului. În acest sens au fost întocmite şi mai multe contracte comandă de transport, ultimul având obligaţia să achite serviciile prestate.

Suplimentar a menţionat că, în baza contractelor-comandă nr. 05/23-41697 din 31 mai 2023, nr. 05/23-41690 din 30 mai 2023, nr. 05/23-41688 din 30 mai 2023 şi nr. 05/23-41696 din 30 mai 2023, marfa urma a fi transportată din Polonia, Lublin spre Moldova, Chișinau, cu trecere prin frontiera Mamaliga-Criva. Astfel cele 4 camioane au încărcat marfa în timpul convenit în contracte, respectând în totalitate consiliile contractuale, însă ajungând la punctul de trecere Hrebene-Rava Ruska (între Polonia şi Ucraina), societatea-reclamantă a fost anunţată de brokerul ucrainean, responsabil de perfectarea tranzitelor că marfa este de origine belorusă şi este interzisă spre tranzitarea Ucrainei, ceea ce a dus la modificarea traseului prin Europa, cu intrare prin punctul vamal Albița-Leușeni, respectiv, modificarea traseului a dus la o pierdere totală pentru SC „Imperador" SRL în valoare de 2.000 Euro, adică câte 500 Euro per camion. În acest sens fiind expediată în adresa pârâtei şi notificarea.

Consideră reclamanta că, şi-a executat toate obligaţiile asumate în baza contractelor, dovada servind actul de predare-primire a serviciilor prestate, factura fiscală şi CMR-ul aferente contractului, toate recunoscute fără rezerve de părţi.

Totodată, reclamanta a notat că, pentru serviciul dat compania SRL „Logistat Xped" urma să achite preţul contractului în termenii convenţi de părţi la p. 4 din contracte, de maxim 10 zile prin transfer (adică recepţiei serviciului în baza actului de predare-primire), obligaţie ce nu a fost executată până în prezent, la moment, înregistrând o datorie în mărime de 48.398.21

lei și 2.000 Euro.

La fel, s-a remarcat că, pârâta a beneficiat de serviciul prestat în baza contractelor nominalizate, pretenţii nu a avut faţa de calitatea serviciul, iar prin semnarea actelor de predare-primire, a facturilor fiscale și CMRu-rilor a acceptat fără rezerve serviciul prestat.

Din motivul că pârâta nu-şi onora obligaţiile contractuale, a fost contactată verbal pârâta de mai multe ori, ca ulterior să expedieze în adresa societăţii-pârâte notificarea scrisă la data de 9 septembrie 2023, prin care s-a solicitat achitarea datoriei, a penalităţii contractuale, notificare care nu s-a dorit a fi reclamată de pârâtă.

Reclamanta apreciază comportamentul pârâtei ca unul dolosiv, manifestat prin nerespectarea prevederilor legale, prin eschivarea de la plata datoriei acumulate, pentru ce pârâta este obligată să achite reclamantei şi o penalitate contractuală stabilită la contractele comandă, coroborat la art. 942 alin. (4) Cod Civil, pentru perioada până la data depunerii prezentei acţiuni, în mărime de 40.000 lei, pentru perioada 16 iunie 2023 -25 august 2023, conform calculului anexat.

A atras atenţia partea reclamantă că, sumele reflectate în actul de verificare, la rubrica achitărilor parvenite de la pârâtă, se referă și la comenzile anterioare avute între părţi, respectiv din plata efectuată la 29 iunie 2023, în mărime de 70.000 lei doar 49.412.47 lei se referă la comenzile ce fac obiectul examinării prezentei speţe.

În concluzie, din sinteza reglementărilor legale şi circumstanţelor faptice confirmate documentar, reclamanta a conchis că, în urma neexecutării corespunzătoare a obligaţiilor legale, pârâta i-au cauzai reclamantei un prejudiciu material direct.

*În drept,* acţiunea a fost întemeiată pe prevederile art. 90, 94, 166-167, 174-175, 177 din Codul de procedură civilă; art. 774, 766, 858, 874, 901, 909, 942, 944, 947, 949, 1446 din Cod civil; Convenţia Nr. 1956 din 19 mai 1956 relativă la contractul de transport internaţional al mărfurilor pe şosele C.M.R, în vigoare pentru Republica Moldova din 26 mai 1993, solicitând încasarea din contul SRL „Logistat Xped", în beneficiul SC „Imperador" SRL datoria contractuală în mărime de 48.398.21 lei; cheltuielile suplimentare de transport în mărime de 2.000 Euro, penalitatea de 1 % stabilită în contractele comandă de transport, în mărime totală de 40.000 lei; și cheltuielile de judecată suportate de reclamantă la examinarea prezentei cauze.

Fiind înştiinţată societatea-pârâtă despre examinarea cauzei, la data de 3 noiembrie 2024, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Lilian Stegărescu, a depus referinţă prin care şi-a exprimat dezacordul cu pretenţiile înaintate de reclamantă, solicitând respingerea acţiunii ca neîntemeiată, cu încasarea de la societatea-reclamantă cheltuielile de asistenţă juridică în mărime de 9.607 lei.

În motivarea poziţiei sale, partea pârâtă a indicat că, în baza ordinului de plată nr. 308 din 11 octombrie 2023, suma de 48.398,21 lei a fost achitată de SRL „Logistat Xped".

A menţionat că, deşi, în contractele comandă nu a fost indicat expres termenul de achitare a serviciilor de transport, nu a fost convenit cu exactitate momentul curgerii termenului de 10 zile stipulat în pct. 4, în timpul colaborării SRL „Logistat Xped" nu a înregistrat datorii, datoria invocată de reclamantă a fost admisă întâmplător și putea fi achitată la prima adresare telefonică.

Consideră partea pârâtă că, nu a fost notificată corespunzător de către reclamantă cu privire la achitarea datoriei acumulate, iar notificarea care a fost anexată la cererea de chemare în judecată nu conţine date despre data întocmirii sau înregistrării ei, datoria restantă.

Notează pârâta că, la data expedierii notificării, suma care trebuia achitată era de 30.038,21 lei, însă nu era scadentă la acea dată. Mai mult ca atât a remarcat că, după cum se

observă din actul de verificare anexat la cererea de chemare în judecată, ultima factură a fost semnată la data de 8 iulie 2023, în sumă de 18360 lei şi reclamanta nu a înaintat nici o pretenţie sau obiecţie, dar nici nu a comunicat că a fost expediată o notificare ce nu a fost recepţionată.

Cu referire la cerinţa de încasare a cheltuielilor suplimentare de transport, în mărime de 2.000 Euro, a opinat pârâta că o consideră neîntemeiată şi abuzivă. Confirmând faptul că, reclamanta i-a acordat servicii de transportare a mărfurilor pe ruta PL Lublin – MD Chişinău, care au achitate integral, însă consideră declarative şi neprobate afirmaţiile reclamantei cu privire la suportarea unor cheltuieli suplimentare, legate de încercarea de a trece hotarul la punctul de trecere Hrebene-Rava-Ruska şi că brokerul ucrainean a informat că marfa de origine belorusă este interzisă pentru tranzitarea Ucrainei.

Atrage atenţia asupra faptului că, prin contract, părţile au convenit cu privire la punctul de trecere a mărfii, şi anume, Albiţa Leuşeni, precum şi cu privire la preţul serviciilor prestate, fără a fi prevăzute cheltuieli suplimentare.

Societatea pârâtă remarcă asupra faptului că, pe parcursul transportării, nu a fost informată despre dificultăţile întâmpinate şi nu a solicitat indicaţii referitoare la modificarea rutei sau la suportarea unor cheltuieli suplimentare. Mai mult ca atât, reclamanta nu a justificat şi argumentat cheltuielile suplimentare în sumă de 2.000 Euro nici pe parcursul examinării cauzei în instanţa de judecată.

La fel, pârâta consideră neîntemeiată şi abuzivă pretenţia reclamantei cu privire la încasarea penalităţii, menţionând în acest sens că, deşi, în cererea de chemare în judecată nu se face referire la prevederea contractuală care acordă dreptul reclamantei să solicite penalitatea, studiind materialele anexate la cerere, s-a constatat că după fiecare contract-comandă, reclamanta a mai anexat un scris care se pretinde că este continuare a contractului-comandă, şi care, în pct. 35 prevede o penalitate de 1% din suma contractului de transport pentru fiecare zi de întârziere pentru neachitare în termenii indicaţi, dar care nu sunt semnate de SRL „Logistat Xped". Astfel, consideră pârâta că nu şi-a asumat obligaţii de achitare a penalităţii pentru aceste contracte, şi prin urmare, cerinţa reclamantei privind încasarea penalităţii este vădit nefondată.

În temeiul art. 94 alin. (1), art. 97 alin. (3) Cod de procedură, societatea-pârâtă a solicitat respingerea solicitării reclamantei privind compensarea cheltuielilor de judecată, reţinând că toate pretenţiile din acţiune sunt neîntemeiate, iar datoria a fost achitată de pârâtă în cadrul examinării cauzei.

Totodată, solicită societatea-pârâtă să fie încasate de la reclamantă cheltuielile de asistenţă juridică suportate în cadrul acestei cauze, în sumă de 9607 lei.

Reprezentantul reclamantei SC „Imperador" SRL, avocatul Alexandru Vasilachi, acţionând în temeiul mandatului avocaţial seria/nr. MA 1830530 din 25 august 2023, în şedinţă de judecată nu s-a prezentat, solicitând examinarea cauzei civile în lipsa părţii.

În şedinţă de judecată, reprezentanta pârâtei SRL „Logistat Xped", avocatul Lilian Stegărescu a pledat pentru respingerea integrală a acţiunii, reiterând argumentele de fapt şi de drept menţionate în referinţă, solicitând să fie compensate cheltuielile pârâtei pentru achitarea serviciilor juridice.

*Aprecierea instanţei de judecată*

Studiind materialele cauzei, apreciind pretenţiile formulate în cererea de chemare în judecată, în raport cu probele prezentate, audiind explicaţiile reprezentantului societăţii-pârâte prezent în şedinţa de judecată, instanţa de judecată reţine următoarele considerente.

În conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Hotărârea întemeiată se bazează pe dovezile ce corespund cu cerinţele despre pertinenţa lor, adică care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.*

În acord cu art. 240 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.*

Din interpretarea art. 6 din Convenţia europeană a Drepturilor Omului, pronunţarea de către instanţele judecătoreşti a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanţiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligaţiunea instanţei judecătoreşti de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerinţelor acţiunii, precum şi argumentelor invocate de către părţi întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (cauza Albină c/România, Hotărâre din 28 aprilie 2005, § 33). Articolul 6 § 1 din Convenţia Europeană pentru Drepturile Omului, obligă instanţele să-şi motiveze deciziile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând instanţelor să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument (a se vedea Van de Hurk c. Olandei, 19 aprilie 1994, §§ 59 şi 61, Seria A nr. 288, şi Burg c. Franţei (dec.), nr. 34763/02, CEDO 2003-II). Întinderea obligaţiei de a-şi motiva deciziile poate varia în conformitate cu natura deciziei şi trebuie determinată în lumina circumstanţelor cauzei (a se vedea Ruiz Torija c. Spaniei şi Hiro Balani c. Spaniei, 9 decembrie 1994, Series A nr. 303-A şi 303-B, § 29 şi, respectiv, § 27; şi Helle c. Finlandei, 19 decembrie 1997, § 55, Rapoarte privind hotărîrile şi deciziile 1997- VIII)

De altfel, instanţa de judecată nu poate exclude un argument sau o circumstanţă pretinsă de o parte care în opinia sa este determinantă şi confirmă poziţia sa, fără a o aprecia prin prisma temeiniciei, pertinenţei litigiului în raport cu situaţia de fapt. Or, respectarea principiului egalităţii în faţa legii şi a justiţiei, precum şi dreptul părţilor de a fi auzite, reprezintă un aspect inerent respectării dreptului la un proces echitabil, garantat de art.6 § 1 al Convenţiei pentru Apărarea Drepturilor Omului şi Libertăţilor Fundamentale.

Conform art. 121 Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului*, iar în temeiul art. 130 alin. (1) - (3) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de legislaţie. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.*

Conform art. 239 Cod de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

În sensul art. 9 alin. (1), (2) lit. a) Cod civil, *drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sunt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice.*

Art. 10 alin.(1) Cod civil stabileşte că, *persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară.*

Din materialul probator al cauzei, cu certitudine s-a constatat că, între reclamantă, în

calitate de transportator şi pârâta, în calitate de beneficiar de servicii, în baza contractelor-comandă, au fost instituite relaţii juridice contractuale, prin care transportatorul s-a obligat să presteze servicii de transportare a mărfii pe ruta Pl Lublin – MD Chişinău şi UA Kiev – MD Otaci, iar beneficiarul s-a obligat corelativ să achite costul serviciilor.

În special, se atestă că, în rezultatul colaborării dintre părţi, s-au semnat contractele-comandă nr. 05/23-41688 din 30 mai 2023 (f.d. 25), nr. 05/23-41690 din 30 mai 2023 (f.d. 20), nr. 05/23-41696 din 30 mai 2023 (f.d. 30), nr. 05/23-41697 din 31 mai 2023 (f.d. 15), obiectul cărora îl constituie transportarea internaţională a mărfii – materiale de construcţii, pe ruta Pl Lublin – MD Chişinău, cu trecerea prin punctul de frontieră Albiţa-Leuşeni şi contractele-comandă nr. 05/23-41706 din 6 iunie 2023 (f.d. 35) şi nr. 07/23-42409 din 6 iulie 2023 (f.d. 39), cu obiectul contractelor – transportarea mărfii, pe ruta UA Kiev – MD Otaci, cu trecerea prin punctul de frontieră Otaci.

Prin actele de acordare a serviciilor de transport din 6 iunie 2023 (f.d. 19, 24), 7 iunie 2023 (f.d 14, 29), 8 iunie 2023 (f.d. 34), 8 iulie 2023 (f.d. 38), semnate de către SC „Imperador" SRL, în calitate de transportator şi SRL „Logistat Xped", în calitate de beneficiar, s-a confirmat faptul că, transportatorul a prestat servicii de transport internaţional pe rutele indicate în contract, iar beneficiarul a primit serviciul prestat şi nu înaintează obiecţii.

Pentru achitarea serviciilor prestate, furnizorul serviciilor de transportare SC „Imperador" SRL a eliberat beneficiarului SRL „Logistat Xped" facturile fiscale cu nr. AAR 0512792 din 6 iunie 2023 (f.d. 18), AAR 0512791 din 6 iunie 2023 (f.d. 23), nr. ARR 0512793 din 7 iunie 2023 (f.d. 13), AAR 0512794 din 7 iunie 2023 (f.d. 28), nr. AAR 0512766 din 8 iunie 2023 (f.d. 33), nr. AAR 0513139 din 8 iulie 2023 (f.d. 37).

Potrivit actului de verificare privind decontările reciproce între SC „Imperador" SRL şi SRL „Logistat Xped", la situaţia din 24 august 2023, datoria pârâtei constituia suma de 48.398,21 lei, confirmat prin semnătura directorului SC „Imperador" SRL, ***** (f.d. 12).

Din înscrisurile prezentate de partea reclamantă, instanţa de judecată atestă că, la data de 9 iunie 2023, SC „Imperador" SRL a expediat în adresa SRL „Logistat Xped" notificare, prin care a informat beneficiarul despre suportarea cheltuielilor suplimentare, în legătură cu modificarea traseului, solicitând, în termen de 3 zile, achitarea datoriei restante la plată serviciilor prestate în baza contractelor-comandă de transport, penalităţile contractuale şi cheltuielile suplimentare de transport menţionate (f.d. 42-45).

Pornind de la raporturile juridice instituite între părţile litigante, în baza contractelor de prestare a serviciilor de transport, instanţa de judecată notează că, prezentului litigiului sunt aplicabile prevederile art. 1411 alin. (1) Cod civil, care statuează că, *prin contractul de transport, o parte (transportator) se obligă faţă de cealaltă parte (pasager sau expeditor) să o transporte împreună cu bagajele ei sau, respectiv, să transporte bunul la locul de destinaţie, iar cealaltă parte se obligă să plătească remuneraţia convenită.*

Din conţinutul normei legale relevate reiese că, contractul de transport este un contract sinalagmatic (bilateral). Astfel, contractele de transport încheiate dau naştere unor obligaţii reciproce şi interdependente pentru ambele părţi contractante: transportatorul/prestator - SC „Imperador" SRL şi-a asumat obligaţia să transporte mărfurile, iar beneficiarul serviciilor - SRL „Logistat Xped" şi-a asumat obligaţia de a achita remuneraţia convenită pentru serviciile de transport prestate.

În temeiul art. 774 Cod civil, *în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face. Obligaţia poate fi pură şi simplă sau*

*afectată de modalităţi. Prestaţia trebuie să fie posibilă şi determinată sau determinabilă, să nu contravină legii, ordinii publice şi bunelor moravuri.*

În accepţiunea art. 775 alin. (1) Cod civil, *debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.*

Norma de la art. 776 Cod civil statuează că, *obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.*

În acord cu art. 858 alin. (1)-(2) Cod civil, *temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.*

Invocând faptul că, pârâta nu-şi execută obligaţiile privind achitarea plăţilor pentru serviciile prestate, reclamanta a dedus judecăţii prezentul litigiu, pentru a încasa de la pârâtă, pe cale judecătorească, datoria pentru serviciile prestate 48.398,21 lei, cheltuielile suplimentare de transport în mărime de 2.000 Euro, penalitatea în mărime de 40.000 lei, cu compensarea tuturor cheltuielilor de judecată suportate.

*Per contrario,* pârâta a obiectat cu privire la existenţa datoriilor pentru serviciilor prestate, afirmând în acest sens că, datoria de 48.398,21 lei a fost stinsă integral la data de 11 octombrie 2023.

Întru confirmarea faptului achitării datoriei de 48.398,21 lei, reprezentantul pârâtei a prezentat instanţei ordinul de plată din 11 octombrie 2023 (f.d. 62), prin care se confirmă că, SRL „Logistat Xped" a transferat suma de 48.398,21 lei, pentru serviciile de transport.

Astfel, pe parcursul examinării cauzei, deşi, partea pârâtă nu a recunoscut pretenţiile înaintate de reclamantă, a demonstrat cu certitudine că, *după intentarea cauzei civile* a achitat datoria în mărime de 48.398,21 lei. Reclamanta fiind informată despre poziţia pârâtei cu privire la acţiunea înaintată, inclusiv, şi cu privire la achitarea datoriei în mărime de 48398,21 lei *nu a negat acest fapt*, dar nici nu a delegat un reprezentant pentru a infirma achitarea de către pârâtă datoriei după punerea pe rol a acţiunii.

În conformitate cu art. 123 alin. (6) Cod de procedură civilă, *faptele invocate de una din părţi nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.*

Având în vedere faptul că, reclamanta nu a renunţat la acţiune în această parte, dar nici nu a negat faptul că, datoria de bază a pârâtei a fost achitată după intentarea acţiunii civile, instanţa de judecată ajunge la concluzia de a admite pretenţia privind încasarea datoriei 48.398,21 lei, fără a fi pusă hotărârea în executare în această parte.

În acelaşi timp, nstanţa de judecată va respinge ca neîntemeiate alegaţiile pârâtei aduse în susţinerea poziţiei sale, în ceia ce ţine de nerespectarea de către reclamantă a procedurii prealabile, prin notificarea necorespunzătoare cu privirea la obligarea achitării plăţilor pentru prestarea serviciilor, or, confirmând prin semnătura reprezentantului său recepţionarea facturilor fiscale eliberate de transportator, beneficiarul avea obligaţia să execute obligaţia de plată, chiar şi în cazul când erau careva incertitudini cu privire la termenul de achitare prevăzut de contract.

Or, în conformitate cu art. 861 alin. (2) Cod civil, *dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligaţiei, debitorul trebuie să execute obligaţia în termen de 7 zile din momentul primirii facturii sau a unei cereri echivalente din partea creditorului. Introducerea acţiunii în justiţie faţă de debitor se asimilează cererii de executare din partea creditorului.*

Prin acţiunea înaintată, reclamanta mai solicită încasarea unor cheltuieli suplimentare de transportare în mărime de 2.000 Euro, legate de modificarea rutei de transportare, din

motivul refuzului brokerului ucrainean de a perfecta actele de tranzit a teritoriului Ucrainei pentru marfa de proveniență belorusă.

Instanța de judecată reține drept declarative și lipsite de suport probatoriu argumentele invocate de reclamantă în acest sens, or, în susținerea acestei solicitări, partea reclamantă nu a prezentat înscrisuri care ar confirma circumstanțele create, care au dus la modificarea traseului stabilit de părți în contractele-comandă, și respectiv, suportarea unor cheltuieli suplimentare legate de schimbarea traseului prestabilit.

Mai mult ca atât, este de remarcat că, partea reclamantă nu a prezentat instanței de judecată înscrisuri care ar dovedi faptul că, transportatorul a înștiințat beneficiarul serviciilor despre circumstanțele care impun devierea de la traseul convenit, și nemijlocit, eventualele cheltuieli suplimentare care ar putea să apară în rezultatul acestor modificări de traseu, care nu au fost prevăzute de condițiile contractului. Or, potrivit contractelor-comandă semnate de părți, cei din urmă nu au prevăzut și suportarea unor cheltuieli suplimentare legate de transportare, care vor fi puse pe seama beneficiarului.

Iar, la semnarea actelor de acordare a serviciilor de transport din 6 iunie 2023 (f.d. 19, 24), 7 iunie 2023 (f.d 14, 29), 8 iunie 2023 (f.d. 34), 8 iulie 2023 (f.d. 38), reprezentantul transportatorului, reclamantei în prezenta acțiune nu a ridicat obiecții cu privire la costul transportării mărfii convenit în contractele-comandă, nu a înștiințat beneficiarul serviciilor despre suportarea unor cheltuieli suplimentare, prin semnătură confirmând că, beneficiarului SRL „Logistat Xped” i-au fost acordate servicii de transport de mărfuri – materiale de construcții (pct. 2), pe rutele indicate în contracte (pct. 1), la tariful convenit (pct. 3), cu unitățile de transport indicate la pct. 6, iar cel din urmă a acceptat aceste servicii.

De altfel, instanța de judecată atestă că, partea reclamantă nu a anexat la cererea de chemare în judecată un calcul desfășurat al acestor cheltuieli suplimentare, în mărime de 2.000 Euro, și/sau alte înscrisuri, care ar confirma suportarea acestor cheltuieli de transport, și respectiv, ar justifica solicitarea de încasare a acestora pe cale judecătorească.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.*

Având în susținere normele legale citate supra, se va reține că, întrucât procesul civil este pornit de reclamanți prin introducerea cererii de chemare în judecată, aceștea au primii obligația să-și dovedească pretențiile prin probe pertinente și concludente.

Probațiunea constă în activitățile procesuale și procedurale prin care părțile și alte persoane implicate în proces stabilesc, prin mijloacele prevăzute de lege, elemente de fapt necesare pentru constatarea faptelor și împrejurărilor ce formează obiectul probațiunii. De altfel, prin sarcina probațiunii se înțelege obligația procesuală ce revine participanților de a dovedi împrejurările care formează obiectul probațiunii. Cel care formulează o pretenție trebuie să o și dovedească, să aducă proba viciului, prejudiciului și a legăturii cauzale dintre ele.

Pe cale de consecință, reținând faptul că, pretenția înaintată de reclamantă privind încasarea cheltuielilor suplimentare de transportare nu este probată, instanța de judecată ajunge la concluzia că este neîntemeiată și pasibilă de respingere.

Cu referire la solicitarea reclamantei privind încasarea penalității în mărime de 40.000 lei, instanța de judecată consideră oportun să releve prevederile art. 947 alin. (1)-(3) din Codul

civil, care statuează că, *clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). Prin clauză penală se poate garanta numai o creanţă valabilă. Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobânzi de întârziere.*

În corespundere cu art. 948 Cod civil, *clauza penală este întocmită în formă autentică dacă legea cere forma autentică pentru actul juridic căruia i se aplică clauza. În celelalte cazuri, clauza penală este întocmită în scris, sub sancţiunea nulităţii absolute.*

Potrivit art. 308 Cod civil, *actul juridic civil este manifestarea de către persoane fizice şi juridice a voinţei îndreptate spre naşterea, modificarea sau stingerea drepturilor şi obligaţiilor civile.*

În acord cu art. 309 alin. (3) Cod civil, *actul juridic bilateral este manifestarea de voinţă concordantă a două părţi.*

Art. 312 alin. (1) Cod civil, prevede că, *consimţământ este manifestarea, exteriorizată, de voinţă a persoanei de a încheia un act juridic.*

În concordanţă cu dispoziţia art. 315 alin. (1) Cod civil, *obiect al actului juridic este obligaţia persoanei care a încheiat actul juridic.*

În corespundere cu prevederile art. 992 alin.(1) Cod civil, *contract este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.*

Potrivit art. 1027 Cod civil, *contractul se consideră încheiat dacă părţile au ajuns la un acord privind toate clauzele lui esenţiale. Sunt esenţiale clauzele care sunt stabilite ca atare prin lege, care reies din natura contractului sau asupra cărora, la cererea uneia din părţi, trebuie realizat un acord*, iar potrivit art. 1028 Cod civil, *dacă pentru valabilitatea contractului legea stabileşte o anumită formă sau dacă părţile au prevăzut o anumită formă, contractul se consideră încheiat în momentul îndeplinirii condiţiei de formă*.

În aşa mod, este de învederat că, clauza penală reprezintă, o stipulaţie (prevedere contractuală), prin care părţile stabilesc de comun acord, anticipat şi prin apreciere cuantumul despăgubirilor ce vor fi datorate de partea în culpă, în cazul neîndeplinirii ori îndeplinirii necorespunzătoare a obligaţiilor asumate. Acest mijloc de garantare a executării obligaţilor (nu numai pecuniare) prezintă pentru creditor avantajul că acesta nu mai trebuie să dovedească existenţa şi cuantumul prejudiciului, în cazul în care debitorul nu-şi execută obligaţii; conform prevederilor contractuale.

În virtutea rigorilor legale, clauza penală trebuie sa îmbrace întotdeauna forma scrisă, chiar dacă obligaţia principală, în vederea căreia a fost stipulată, nu ar îmbrăca această formă.

În acelaşi timp, este evident că, penalitatea prevăzută de părţi intră în acţiune când aceştia au convenit în mod expres şi nu tacit, prin manifestare de voinţă, materializând-o în contractele semnate, astfel găsindu-şi aplicabilitate între subiectul raportului juridic litigios, fiind condiţionată de formularea în scris a clauzei penale. O altă abordare decât cea menţionată ar veni în contradicţie cu spiritul clauzei penale, pe care legiuitorul, într-o manieră imperativă a inclus-o în categoria mijloacelor de garantare a obligaţiilor.

Raportând dispoziţiile normelor citate la circumstanţele speţei, instanţa de judecată conchide că, pretenţia reclamantei privind încasarea penalităţii este neîntemeiate, în condiţiile în care reclamanta nu a prezentat suficiente probe care ar dovedi că, parte pârâtă a acceptat clauza penală, în temeiul căreia a fost calculată penalitatea solicitată de a fi încasată.

Din analiza cererii de chemare în judecată se atestă că, în argumentarea acestei solicitări,

reclamanta face trimitere în mod abstract la penalitatea contractuală, coroborată cu art. 942 alin. (4) Cod civil, prezentând un calcul desfăşurat a penalităţii, din care se deduce că, penalitatea calculată constituie un 1% din sumele datorate pentru serviciile prestate pentru fiecare zi de întârziere.

În acelaşi timp, instanţa de judecată atestă că, penalitatea în mărime de 1% din suma contractului de transport pentru fiecare zi de întârziere este inclusă la pct. 35 din înscrisurile (f.d. 16, 21, 26, 31), care se pretind a fi continuarea contractelor-comandă a serviciilor de transport, dar care nu sunt semnate de reprezentantul beneficiarului serviciilor SRL „Logistat Xped".

În astfel de circumstanţe, instanţa de judecată consideră drept întemeiate argumentele pârâtei privind lipsa obligaţiei SRL „Logistat Xped" de a plăti penalităţi în caz de executare necorespunzătoare a condiţiilor contractelor încheiate între părţile ligante. Or, la caz se constată că, SRL „Logistat Xped" nu şi-a exprimat consimţământul asupra clauzei prin care urma a fi evaluat anticipat un eventual prejudiciu – penalitatea contractuală, contractele nefiind semnate în această parte de beneficiarul serviciilor SRL „Logistat Xped".

Pe cale de consecinţă, instanţa de judecată conchide că, şi cerinţa privind încasarea penalităţii în mărime de 40.000 lei înaintată de către SRL ,,Imperador" este neîntemeiată şi pasibilă a fi respinsă.

Cu referire la pretenţia reclamantei SRL „Imperador", privind compensarea cheltuielilor de judecată, instanţa de judecată a stabilit următoarele.

Conform art. 94 alin. (1) Cod procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

Reţinând faptul că, acţiunea reclamantei a fost admisă parţial, instanţa de judecată va dispune compensarea din contul pârâtei în beneficiul reclamantei a taxei de stat proporţional părţii admise din acţiune, în mărime de 1451,94 lei.

În aceiaşi ordine de idei, instanţa de judecată va admite parţial cerinţa părţii reclamante privind compensarea cheltuielilor de asistenţă juridică, în cuantum de 500 lei, reţinând în acest sens că această sumă este una rezonabilă, având în vedere că, cauza a fost examinată în lipsa reprezentantului reclamantei.

Conform prevederilor art. 96 alin. (1) şi ($1^1$) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.*

În acord cu art.60 alin.(1) şi alin.(2) al Legii cu privire la avocatură nr.1260 din 19 iulie 2002, avocatul acordă asistenţă juridică clientului în baza contractului de asistenţă juridică, încheiat în formă scrisă. Împuternicirile avocatului şi ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidentă. Conţinutul, forma şi modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern. Cheltuielile suportate de client în legătură cu acordarea de către avocat a asistenţei juridice la apărarea drepturilor şi intereselor lui legitime în cauzele penale, civile şi administrative urmează a fi compensate integral şi proporţional cerinţelor admise (respinse) de partea adversă.

Conform art.64 alin.(1) şi (2), (8) şi (13) din Statutul profesiei de avocat nr.302 din 29 ianaurie 2011, munca avocatului este remunerată din contul onorariilor primite de la persoanele fizice şi juridice. Mărimea onorariului se stabileşte prin acordul părţilor şi nu poate fi schimbată de autorităţile publice sau de instanţa de judecată. La stabilirea onorariului, părţile pot ţine cont de recomandările organelor de conducere ale profesiei privind cuantumul onorariilor percepute în diverse categorii de cauze. Alin. (8) şi (13) al aceluiaşi articol prevede că, onorariile pot fi stabilite astfel: a) onorarii orare; b) onorarii fixe (forfetare); c) onorarii de succes; d) onorarii formate din combinarea criteriilor de la lit. a), b) şi c) avocatul are dreptul să solicite şi să obţină, suplimentar la onorariul orar sau fix, un onorariu de succes, cu titlu complementar. Onorariul de succes constă într-o sumă fixă sau variabilă stabilită pentru atingerea de către avocat a unui anumit rezultat. În cauzele penale, onorariul de succes nu poate fi practicat decât în legătură cu latura civilă a cauzei. Onorariul de succes poate fi convenit împreună cu onorariul orar sau fix.

Conform pct.16 al Recomandării privind cuantumul onorariilor avocaţilor şi compensarea de către instanţele de judecată a cheltuielilor de asistenţă juridică, aprobată prin decizia nr.2 din 30.03.2012 a Consiliului Uniunii Avocaţilor, pentru probarea cheltuielilor suportate şi prin prisma practicii CEDO, se evidenţiază necesitatea prezentării de către partea, care pretinde compensarea cheltuielilor, a dovezii achitării onorariilor avocaţilor, lista detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi orarul timpului aferent acestora.

Mai mult, pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CtEDO, se evidenţiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: a) dovada achitării onorariilor avocaţilor, copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată; b) copia de pe facturile de strictă evidentă, emisă pentru clienţi-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; c) listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

Potrivit recomandărilor privind cuantumul onorariilor avocaţilor şi compensarea de către instanţele de judecată a cheltuielilor de asistenţă juridică aprobate prin decizia nr.2 a Consiliului Uniunii Avocaţilor din 30 martie 2012, în continuare recomandări, la determinarea cuantumului compensaţiei acordate, instanţa de judecată, *pentru a face o apreciere corectă, va mai ţine cont şi de complexitatea cauzei, noutatea şi dificultatea problemelor juridice ridicate de speţă*.

Instanţa remarcă şi jurisprudenţa CEDO contra Moldovei (*cauza Boicenco vs Moldova*), unde Curtea a considerat drept motivate costurile şi cheltuielile reclamantului ca fiind necesare, realmente angajabile şi rezonabile ca mărime, reieşind din copia contractului de asistenţă juridică, încheiat între client şi avocat, în care a fost stabilit costul unei ore de lucru a avocatului, copiile chitanţelor bancare, care confirmă plata achitată avocatului şi listele, prin care au fost argumentate numărul orelor petrecute la soluţionarea litigiului.

Totodată, instanţa de judecată reţine că aceleaşi recomandări stabilesc un model-tip de raport privind activitatea avocatului în care urmează a fi indicate descrierea activităţii, data efectuării acesteia, timpul cheltuit pentru efectuarea acestor activităţi şi rata (tariful) pentru efectuarea unor astfel de acţiuni.

Mai mult ca atât şi CEDO în acest sens cere o dare de seamă cu privire la lucrul efectuat de avocat, în care să fie descrise suficient de detaliat acţiunile întreprinse şi timpul cheltuit pentru acestea. Neprezentarea dării de seamă a dus la respingerea pretenţiei cu privire la costuri şi cheltuieli (*cauza Lupăcescu şi alţii c. Moldovei, hotărârea din 21/03/2006, § 40 şi Amihalachioaie c. Moldovei, hotărârea din 20/04/2004, § 47*).

Astfel, conform dispoziţiilor normelor legale citate supra, instanţa de judecată conchide că, pentru ca instanţa să oblige partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de judecată, urmează ca acestea să fie probate.

Totodată, luând în considerare normele legale relevate, coroborat cu argumentele reţinute de instanţa de judecată la emiterea soluţiei, instanţa va respinge ca neîntemeiată solicitarea reprezentantului pârâtei privind compensarea cheltuielilor de asistenţă juridică suportate în prezenta acţiune, considerând rezonabil că, speţei nu sunt aplicabile prevederile art. 97 Cod de procedură civilă, pe care îţi întemeiază cererea şi care reglementează repartizarea cheltuielilor de judecată în cazul renunţării la acţiune de către reclamant sau încheierii tranzacţiei între părţi. Or, la caz reclamanta nu a renunţat la acţiune, iar părţile nu au prezentat înscrisuri care să confirme că au încheiat o tranzaţie.

În conformitate cu art. 94 alin. (1), art. 96 alin. (1) şi ($1^1$), art. 238-241 şi art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă,

*h o t ă r ă ş t e:*

Cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Imperador" Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societăţii cu Răspundere Limitată „Logistat Xped" cu privire la încasarea datoriei şi compensarea cheltuielilor de judecată *se admite parţial.*

Se încasează de la Societatea cu Răspundere Limitată „Logistat Xped" (cod fiscal 1021600000266) în beneficiul Societăţii Comercială „Imperador" Societate cu Răspundere Limitată (cod fiscal 1006600031214) datoria în mărime de 48398,21 lei (patruzeci şi opt mii trei sute nouăzeci şi opt lei, 21 bani), *fără a fi pusă în executare hotărârea în această parte.*

Se resping ca neîntemeiate pretenţiile reclamantei privind încasarea cheltuielilor suplimentare de transport şi penalităţilor contractuale.

Se încasează de la Societatea cu Răspundere Limitată „Logistat Xped" (cod fiscal 1021600000266) în beneficiul Societăţii Comercială „Imperador" Societate cu Răspundere Limitată (cod fiscal 1006600031214) cheltuielile de judecată constituite din taxa de stat în sumă de 1.451,94 lei (una mie patru sute cincizeci şi unu lei, 94 bani) şi cheltuielile de asistenţă juridică în mărime de 500,00 lei (cinci sute lei, 00 bani), *în total suma de 1951,94 lei (una mie nouă sute cincizeci şi unu lei, 94 bani)*

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru.

*Preşedintele şedinţei,*
*judecător* *Eugenia Culinca*